

Auton ja sen perävaunun rakenteen muuttaminen

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Liikenne- ja viestintäministeriö on antanut 1.1.2015 voimaan tulleella ajoneuvolain (1090/2002) muutoksella 1042/2014 Liikenteen turvallisuusvirastolle valtuudet antaa määräyksiä. Tämä määräys TRAFI/66404/03.04.03.00/2015 korvaa 1.10.2015 voimaan tulleen samannimisen määräyksen TRAFI/8777/03.04.03.00/2013. Määräys auton ja sen perävaunun muuttamisesta annetaan ajoneuvolain 7 §:n nojalla.

Määräysmuutoksella tavoitellaan biopolttoaineiden käytön edistämistä mahdollistamalla entistä laajemmin korkeaseosetanolia (E85) käyttävien moottorimuunnosten tekeminen keventämällä muutosten hyväksyntämenettelyjä ennen 1.1.2007 käyttöönotetuissa autoissa.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkatyönä Liikenteen turvallisuusvirastossa.

Määräysmuutoksesta on pyydetty erikseen lausuntoa sidosryhmiltä. Lausuntopyyntö julkaistiin myös Trafifin internet-sivuilla. Määräysmuutoksesta annetut lausunnot ja niiden käsittely Trafifissa on selostettu perustelumuu­stion erillisenä liitteenä olevassa kommenttikoo­steessa.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Hallinnollinen taakka kevenee, kun muutok­skatsastuksessa ei jatkossa vaadita selvitystä asennuksesta ja tyyppi­hyväksyntät­estien mukaisista päästöistä. Myös vaatimus moottorinlämmittimen asentamisesta etanolimuunnoksen yhteydessä poistetaan.

Toimijoille eli autojen muutoksia tekeville kustannukset laskevat, kun testaus- ja asennusvaatimukset kevenevät ja kalliiden selvitysten vaatimisesta luovutaan. Toisaalta toimijoiden vastuuta tuotteistaan ja niiden vaikutuksista tulee korostaa asianmukaisissa yhteyksissä. Muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia turvallisuuteen, koska se liittyy ensisijaisesti päästöihin.

Määräysmuutoksella ei ole välittömiä vaikutuksia esteettömyyteen.

Muutoksella pyritään kasvattamaan biopolttoaineiden osuutta. Suomessa tällä hetkellä myytävä korkeaseosetanoli (E85) valmistetaan elintarviketeollisuuden jätteistä ja tähteistä sekä kauppojen ja kotitalouksien biojätteistä. Jätteistä ja tähteistä valmistettu etanoli on lähes hiilineutraalia, sillä biopolttoaineista vapautuvat hiilidioksidipäästöt ovat osa luonnon omaa hiilikiertoa. Jätepohjaisen bioetanolin osuus vähentää korkeaseosetanoli­polttoaineen fossiilisia hiilidioksidipäästöjä parhaimmillaan lähes 80 prosenttia. (lähde: Motivan selvitys korkeaseosetanolista)

Muutosten vaikutuksena toisaalta terveydelle vaaralliset päästöt (erityisesti typen oksidit) etenkin käynnistyksen yhteydessä todennäköisesti kasvavat. Muutosten johdosta kasvaisi niiden ajoneuvojen lukumäärä, jotka eivät enää täytä niiltä uutena edellytettyjä päästövaatimuksia.

Yksityiskohtaiset perustelut

Kohdassa 2.3 kevennetään moottorin muutosehtoja tapauksissa, joissa muutetaan bensiinikäyttöinen ajoneuvo käyttämään pääosin etanolista koostuvaa polttoainetta. Etanolimuunnoslaitteiden valmistajat sekä liikenne- ja viestintäministeriö ovat olleet tyytymättömiä 1.10.2015 voimaan tulleen Trafin määräyksen mukaisten muutosten hankaluuteen ja kalleuteen. Strategiansa mukaisesti Trafi on päättänyt reagoida nopeasti esitettyihin huoliin.

Kohdan 2.3 muutosten jälkeen ennen 1.1.2007 käyttöön otetulle ajoneuvolle riittää, että ajoneuvo täyttää muutoksen jälkeen muutokatsastuksen testissä alkuperäistä ajoneuvoa koskevat käytönaikaiset pakokaasupäästövaatimukset. Etanolimuunnoslaitteiston valmistajan ei tarvitse enää antaa selvitystä siitä, että asennettu laitteisto on todettu toimivaksi kyseisessä päästöjen osalta määritellyssä ajoneuvotyypissä. Aiemmassa määräyksessä etanolimuunnosten helpotukset on rajattu vain päästöluokkaan Euro 3 tai sitä lievempään päästöluokkaan kuuluville autoille. Päästöluokka Euro 4 tuli henkilöautojen käyttöönotossa pakolliseksi vuoden 2006 alusta, joten muutoksen jälkeen etanolimuunnosten helpotetut menettelyt koskevat myös vanhimpia Euro 4 -päästöluokan mukaisia autoja. 1.1.2007 alkaen käyttöönotettujen autojen etanolimuunnoksissa vaaditaan edelleen tyyppihyväksynnän päästöttestien täyttymisen osoittaminen samalla tavoin kuin muissakin moottorin muutoksissa.

Muunnoslaitteiston asennuksesta poistetaan vaatimus, että asennuksen tekijän on oltava valmistajan tai tämän tehtävään valtuuttama pätevä asentaja. Tällä pyritään edistämään kilpailua ja alentamaan asennusten kustannuksia. Lisäksi poistetaan vaatimus, että muutetussa ajoneuvossa tulee olla moottorinlämmitin. Useimmissa tapauksissa moottorinlämmitin asennetaan kuitenkin vapaaehtoisesti kylmäkäynnistyksen helpottamiseksi, jos autoa on tarkoitus käyttää etanolilla kylmissä olosuhteissa. Näiden muutosten jälkeen määräys vastaa 16.11.2015 voimaan tullutta Trafin ohjetta katsastajille TRAFI/62630/03.04.03.03/2015 (Bensiinikäyttöisten ajoneuvojen muuttaminen käyttämään pääosin etanolista koostuvaa polttoainetta).

Määräyksen aikataulu

Määräys tulee voimaan 1.5.2016.

Määräyksestä viestiminen

Määräysvalmistelusta ja määräyksestä tiedotetaan sidosryhmille ja Trafin nettisivuilla.